

1. Innledning

- 1.1. RingsakerOperaen hadde sin første forestilling i 1979 ("Elskovsdrikken" av Donizetti). Årets oppsetning "Den Glade Enke" av F. Lehár var den 21. helaftens operaoppsetning i regi av RingsakerOperaen.

2. Organisering og administrasjon

- 2.1. Stiftelsen RingsakerOperaen er hjemmehørende i Ringsaker kommune, og har som formål å arrangere opera- og operetteoppsetninger med høyt kunstnerisk nivå, basert på et samarbeid mellom profesjonelle og amatører. Virksomheten har produksjonslokaler i Nederkvern Brænderi. Administrasjonen har kontor ved Teatersalen i Brumunddal.

Etter årsmøtet 17. mars 2009 har styresammensetningen vært som følger:

Leder:	Kari Elisabet Bekken	Årsmøtevalgt
Nestleder:	Thor Lillehovde	Årsmøtevalgt

Tore Verne (vara: Per Dobloug)	Hedmarken Symfoniorkester
Solfrid Rotstigen (vara: Finn Gyllstrøm)	RingsakerOperaens Venner
Erlend Mogen (vara: Inger Jevanord)	RingsakerOperaen Produksjon
Ole Peder Sæther (vara: Kristin Østhagen)	Ringsaker Operakor
Wenche Dymbe	Årsmøtevalgt

Lise Holland og Svein Selnes er henholdsvis 1. og 2. vara for de årsmøtevalgte.

Styret har i året hatt 7 styremøter og behandlet 65 saker.

Strategiplan for årene 2008 – 2012 ble vedtatt 01.10.08 og skal etter planen rulleres jevnlig.

Repertoarrådet består av styret og innkaller kunstneriske og musikalske rådgivere etter behov.

Valgkomiteen det siste året har bestått av: Finn Gyllstrøm (leder), Kari Flatby og Peter Nustad.

- 2.2. Operasjefen har vært i full stilling. I anledning jubileumsåret har vi i tillegg hatt en full stilling (operasjefens sekretær, produsent og inspisient). Åremålsstillingen som operasjef ble utlyst 19. september for fire nye år. Det var 9 søkere. Nåværende operasjef ble tilbudt stillingen og ny åremålsperiode starter 15. februar 2010. RingsakerOperaens arbeid er tuftet på dugnadsarbeid i samspill med profesjonelle. Vi anslår at i underkant av 300 frivillige var med i ulike arrangementer i løpet av året. Den største jobben ble gjort under årets operaproduksjon "Den Glade Enke".

- 2.3. Likestilling: Likestillingen er ivaretatt i operaens valgte organer.

- 2.4. Arbeidsmiljø: Styret anser arbeidsmiljøet som tilfredsstillende. Det har ikke vært sykefravær, skader eller ulykker. Høsten 2008 ble vår første plan for Helse- Miljø og Sikkerhet (HMS) vedtatt, den skal rulleres jevnlig.

- 2.5. Ytre miljø: Operaens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

- 2.6. Fortsatt drift: Forutsetningene vedrørende fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2009 er satt opp under denne forutsetning.

- 2.7. Statsautorisert revisor Tom Erik Lehne fra BDO Noraudit Ringsaker AS har revidert regnskapet for 2009.

3. Aktiviteter i 2009

I anledning RingsakerOperaens 30 års jubileumsår lå det i kortene at årets aktiviteter var mange og omfattende.

3.1. Årets nyproduksjoner:

For første gang nyproduserte RingsakerOperaen to operaforestillinger samme år; den komiske kammeroperaen "Susanna og Telefonen" (E. Wolf-Ferrari og G.C. Menotti) med premiere 19. april og operetten "Den Glade Enke" av F. Lehár med premiere 4. november.

3.1.1 Årets hovedproduksjon, "Den Glade Enke" var det mest omfattende RingsakerOperaen har laget. Scenografi, kostymer, rekvisitter, lysdesign og sminke, maske og hår ble produsert av RingsakerOperaens frivillige. RingsakerOperaens venner hadde ansvaret for trivsel "foran og bak scenen" i tillegg til billett-, program- og foajésalg. Den frivillige produksjonsjobben var større enn noen gang. Den startet 1. mars på systua og etter hvert på de andre verkstedene. Samlet innsats fra de frivillige er anslått til nærmere 6000 timer eller ca. 4 årsverk.

Under planleggingen av "Den Glade Enke" ble det gjort leieavtale med Operaen i Kristiansund (nasjonalt ressurs- og kompetansesenter for distriktsoperaene i Norge) om utleie av "vår" Glade Enke. Scenografien ble tilpasset sceneforholdene i Festivitetten i Kristiansund. Noen av våre frivillige ble leid inn til å sy ekstra kostymer til operakoret i Kristiansund. "Den Glade Enke" var hovedoppsetningen under Operafestukene i Kristiansund 2010 (8 forestillinger), med de samme solistene (med unntak av en solist – Njegus/Jonas) og kunstneriske ledelse som i Ringsaker. Operakoret, ballettdanserne og symfoniorkesteret i Kristiansund var lokalt.

Aldri før har vi hatt så mange forestillinger i Teatersalen, samtlige ni forestillinger var utsolgt før premieren 4. november. Solistene var: Anna Sundström Ottervik (Hanna Gyllenkrantz von Kampglad), Jan Erik Fillan (Grev Daniel von Dalarne), Thomas Ruud (Emil von Rösslyng/Rosillon), Solveig Lagos Andersen (Valencienne), Trond Gudevold (Baron Zeta), Stein Skjervold (Victor Karlsen/Cascada), Ola Marius Ryan (Roald Sandbråten/Raoul), Jonas Kippersund (Jonas/ Njegus), Peter Nustad (Bongehiellm), Trine Kaashagen (Sylviane), Steen Brandbyge (von Kronov), Hanne Murbræck (Olga), Ole Peder Sæther (Pritskiöld) og Wenche Dymbe (Praskowia). De kunstneriske lederne var: Kjell Seim (dirigent), Ronald Rørvik (regissør), Anne Gotaas (kostymedesign), Sunniva Bodvin (scenografi), Barbro Sørlien (sminke/hårdesign), Hans Åke Sjöqvist (lysdesign), Bjørg T. Holmen (koreografi dansere) Inger Heggenhaugen (koreografi kor) og Toni Herlofson (regiassistent og koreografi solister). Bjørn Petersen var kormester og Tore Mortensen repetitør.

Vi hadde gleden av å ha med oss 10 dansere i alderen 12 – 16 år fra Ringsaker kulturskole – vår gode samarbeidspartner gjennom 30 år.

De medvirkende ellers i årets hovedoppsetning var Hedmarken Symfoniorkester, Ringsaker Operakor, RingsakerOperaen Produksjon og RingsakerOperaens venner.

"Den Glade Enke" ble en publikumssuksess med 3420 tilskuere.

3.1.2. For første gang presenterte RingsakerOperaen en kammeropera: "Susanna og Telefonen" – en forestilling basert på énakterne: "Il segreto di Susanna" og "The Telephone". Solistene var: Tanja Leine (Susanna), Trond Halstein Moe (Ben) og Elin Linge Hermansson (Sanna). Trond Halstein Moe var regissør og gjorde lysdesign sammen med Eystein Linnerud fra vår lysgruppe. Kvintetten av profesjonelle musikere bestod av: Torhild Fimreite (klaver), Ragnfrid Bogen (1.

fiolin), Susanne Schwarts (2. fiolin), Kjersti Brander (bratsj) og Elisabeth Carlsen (cello). "Susanna og Telefonen" hadde premiere på i Åmot kulturhus på Rena 19. april og i løpet av en uke ble det til sammen 5 forestillinger i Hedmark og Oppland: Kulturhuset Banken på Lillehammer, Kulturhuset på Tynset og to forestillinger i Teatersalen i Brumunddal. Samlet tilskuertall: 313. Dette var RingsakerOperaens første besøk i Oppland fylke.

3.2 Rekruttering

Det har vært god rekruttering (til sammen 20 yngre og eldre) av gode krefter til samtlige produksjonsgrupper (snekker, lys, kostyme, rekvisita, sminke/hår og dekor) det siste året.

RingsakerOperaen har siden høsten 2007 hatt et godt samarbeid med Tyrilitunet i Mesnali (Hedmark), et behandlingssenter for unge rusavhengige. Fire elever og to veiledere fra Tyrilitunet jobbet i rekvisita og lysgruppen.

Ringsaker Operakor besto av 30 sangere under "Den Glade Enke". I årets operakor var det flere nye sangere. Operakoret har fra nyttår fått ny korleder; Marit Tøndel Bodsberg, hun er engasjert for 2 år.

Blant orkestermusikerne under "Den Glade Enke" hadde vi flere unge musikere, som var elever ved Toneheim Folkehøgskole på Hamar.

3.3 Nyskaping

Med utgangspunkt i Tryggve Andersens bok "I Cancelliraadens dage" startet planleggingen av en ny opera i 2007. Arne Brendbekken hadde den opprinnelige idéen til operaen, og er nå tilknyttet prosjektet som konsulent. Komponist Ragnar Söderlind og librettist Morten Jostad er nå i full gang, urpremiere planlegges høsten 2011.

Norges første "Operadusj" ble åpnet fredag 8. mai på COOP Rudshøgda med ca. 20 personer tilstede. Anna S. Ottervik sang og Torhild Fimreite satt ved piano ved åpningen. Lydinstallasjonen er laget av Anna Karin Rynander og Per Olof Sandberg. En metallplate inne i dusjen aktiveres når den trækkes på og ut kommer lyd, som kun kan høres av den som står inne i dusjen. Hver gang noen går inn i dusjen vil en høre ulike setninger. Setningene er bygget opp av ord som assosieres med opera. Ordene er spilt inn i lydstudio med hviskende stemmer til ni gutter i alderen 7 til 11 år (guttekolet i vår "Tosca" oppsetning høsten 2008). Pga. ombygging på COOP Rudshøgda ble "Operadusjen" flyttet til Ringsaker hovedbibliotek i Brumunddal i september. Operadusjen er finansiert av Ringsaker kommune, Sparebanken Hedmark og RingsakerOperaen, som alle eier en tredjedel hver.

3.4 Samarbeidsprosjekter:

Teskjekjerringoperaen AS, Norsk Barneopera ble stiftet og etablert 2007/2008. Eierne er Prøysenhuset, Opera Lillehammer og RingsakerOperaen. Selskapet ble stiftet for å gjennomføre pilotprosjektet "Teskjekjerringa som opera". Det er overført kr. 339.999,- til datterselskapet i 2009.

Årets hovedproduksjon "Den Glade Enke" ble utleid til Operaen i Kristiansund (se punkt 3.1).

Verdens første "Operadusj" ble til i samarbeid med Sparebanken Hedmark og Ringsaker kommune (se punkt 3.3).

Etter initiativ fra leder av sygruppa, Inger Jevanord, var 14 elever ved studieprogrammet "Design og tekstil" ved Hamar Katedralskole utplassert i vår systue i 3 dager i april 2009.

I forbindelse med at Ringsaker kulturskole (avdeling dans) presenterte ballettforestillingen "En drøm i lekebutikken" den 19. mai, bidro vi med praktisk lån av lysutstyr. En av våre frivillige sto for lyssettingen.

RingsakerOperaen bidro økonomisk og praktisk med to konserter under årets Kirsten Flagstad Festival. Ringsaker Operakor, Rúni Brattaberg (bass) og pianist Torhild Fimreite sto for programmet i Sparebanken Hedmarks foajé og kjøpesenteret "Torghjørnet" på Hamar 20. juni. Til sammen var det ca. 200 tilhørere.

Den 23. juni fikk beboerne på tre eldresentre i kommunen (Ringsaker-, Brumunddal- og Nes Bo- og aktivitetssenter) besøk av "Den Glade Enke" – en konsertversjon med kostymer, rekvisitter og enkelt scenografi. Torild Eriksen, Roald Nygård og Øyvind Denstad var medvirkende. Konserten ble gjort i samarbeid med Ringsaker Kommune og den kulturelle spaserstokken.

RingsakerOperaen samarbeidet med Brumunddal Sentrumsforening under Dalamartn 21. august. Vi hadde stand og gratis sminking av barn i tillegg til kunstnerisk innslag med solist Anna Sundstrøm Otervik og pianist Torhild Fimreite.

En av synergieffektene under "La Bohème" var vellykket gjennomføring av OperaCaffé på Lier Gård – åpen café med musikalske overraskelser den 30. august. Idéen ble utviklet i samarbeid med RingsakerOperaen som også bidro praktisk i programmet.

Den 10. september fikk både Brumunddal og Furnes ungdomskole gratis besøk av "Så øra flagrer" – en forestilling om Kirsten Flagstads liv. De medvirkende var brødrene Jonas og Peter Kippersund. Antall tilhørere ca. 200.

RingsakerOperaen tok initiativ til prosjektet "Operaglede i Ringsaker" rett etter sommerferien. Det ble utlyst en konkurranse i handelsstanden i Brumunddal og Moelv om vakreste operautstilling. 42 butikker deltok og fikk i gave hver sin "verktøykasse" med innhold som skulle inspirere til pynting. Målsettingen med prosjektet var å A) få sentrum i Moelv og Brumunddal operapyntet B) pynte gatene Brumunddal og Moelv til operafest med store bannere på vegger og stolper. Vi fikk overveldende respons fra innbyggerne i kommunen og resultatet var at enkefebereren slo inn for fullt, noe som var synlig ved bl.a godt billettsalg. Ringsaker kommune v/ Ringsaker Vekst ga økonomisk støtte til prosjektet "Operaglede i Ringsaker".

Vi har i løpet av året drevet utlån av kostymer til ulike barne- og ungdomsforestillinger i regionen.

3.5 Kompetanseheving for de frivillige:

14 frivillige fra gruppen sminke, maske og hår dro på studietur til Den Norske Opera og Ballett i starten av september måned. De avsluttet en vellykket dag med å se "Mamma Mia" på Folketeateret i Oslo.

Barbro Sørlien (årets sminke, maske og hårdesigner) gjennomførte kurs for de frivillige to søndager (13/9 og 11/10) for å lære årets sminke/hårdesign.

RingsakerOperaen mottok i anledning av sitt 30 års jubileum en stor gave fra Adm. Direktør ved Den Norske Opera og Ballet (DNO&B), Tom Remlov. Gaven til våre frivillige ble overrakt på premieren "Den Glade Enke", 3. nov 2009: En fra vårt frivillige apparat kan hospitere DNO&B og få gratis opplæring i tre måneder hvert år i tre år (til sammen ni månedsværk fordelt på tre personer). Styret i RingsakerOperaen (RO) avgjør hvem som får gavene. Det er et ønske at tre frivillige fra våre fem operaproduksjonsgrupper deler på gaven. Kandidatene skal sende søknad. Gaven skal være et ledd i kompetanseheving. De som hospiterer vil få praktiske oppgaver og skal følge en operaproduksjon på verkstedene i Bjørvika helst i 3 måneder sammenhengende. DNO&B betaler lønn for vedkommende. RO dekker reise, diet og opphold.

3.6 Diverse arrangement:

Den 8. februar var det duket til 30. års jubileumskonsert i Teatersalen. Trond Korsgård dirigerte. Medvirkende: Hedmarken Symfoniorkester, Ringsaker Operakor og seks dansere fra Ringsaker Kulturskole. Følgende fire solister deltok: Marthe W. Holmern (sopran), Anna S. Otervik (mezzo), Thomas Ruud (tenor) og Knut Stiklestad (bass). Bjørg T. Holmen var kunstnerisk leder for jubileumskonserten. Tilstede var mange æresgjester: kunstneriske ledere, solister og gruppeledere på vår første produksjon "Elskovsdrikken" som hadde premiere 11. februar 1979. Til sammen 301 publikummere.

For første gang inviterte vi til operaverksted for barn og unge. Det ble sendt ut invitasjoner til elever ved 4., 5., 6., 9. og 10. trinn på samtlige barne- og ungdomsskoler i Ringsaker. 17 barn deltok. Operaverkstedet foregikk på dagtid i Teatersalen i vinterferieuken 16.- 20. februar. Jonas Kippersund var kunstnerisk leder for prosjektet og hadde med seg ni ressurspersoner innen sang, teater, koreografi, maske, scenografi, i tillegg til to repetitører. Operaverkstedet ble avsluttet med en gratis visning i Teatersalen fredag 20. februar med ca. 40 publikummere.

Andre året på rad ble det gratis forestilling til barnehagebarn i Ringsaker. Den 9. juni deltok 250 barn fra ulike barnehager i Moelv og Brumunddal på operaeventyret "Harpetussa" fremført av Göteborgs Operaduo (Adele Veronika Halten, harpe, og Åsa Nordgren, sang). Eventyret om prinsessen, vinden og slottet ble fortalt, mens vi hørte musikk av Grieg, Almqvist, Purcell, Händel og Debussy.

Den 23. august gjennomførte vi en såkalt "Identitetsseminar" i Teatersalen. De inviterte var medlemmer fra alle våre stiftere. Det var 35 deltagere. Møtet ble ledet av styreleder Kari E. Bekken. Det viktigste budskapet i stikkordsform: de frivillige ønsker å fortsette med stor dugnadsinnsats, det er viktig å finne riktig ambisjonsnivå og styret har fått aksept for å drive med andre ting enn kun en årlig hovedoppsetning. Etter seminaret fikk vi oppleve "Så øra flagrer" en forestilling om Kirsten Flagstads liv.

Sceniske utdrag fra "La Boheme" (G. Puccini) hadde til sammen 3 forestillinger: 3. september i Hedmarksmuseets aula, 4. september i Kulturhuset Banken på Lillehammer og 6. september i Teatersalen i Brumunddal. De medvirkende var: Minda Fiskum (Mimi), Thomas Ruud

(Rodolfo), Tanja Leine (Musetta) og Sigmund Aasjord (Marcello). Sergj Osadchuk var pianist. Forestillingen ble sett av 254 tilskuere.

Den 22. oktober arrangerte vi ”Sponsorlunsj” på Lier Gård i Brumunddal med 20 deltagere fra våre 12 sponsorer og samarbeidspartnere. Solist Thomas Ruud og pianist Tore Mortensen sto for en musikalsk overraskelse.

24. oktober arrangerte vi gratis operakonsert i Teatersalens foaje med Thomas Ruud (tenor), Anna S. Otervik (mezzo) og pianist Tore Mortensen. Ca. 80 tilhørere.

3.7 Mediaomtale:

RingsakerOperaen har hatt stor og positiv mediaomtale både i aviser, radio og tv. Dette har trolig medvirket til den store publikumsoppslutningen ved de fleste arrangementene, konsertene og operaforestillingene i året som gikk.

3.8 Distriktsoperanettverket og konferanser:

Operasjefen og ett styremedlem deltok på OperaNorge konferansen i Nordfjordeid 8. oktober.

4. Kunstnerisk virksomhet:

De frivillige i produksjonsapparatet har igjen gjort en fantastisk jobb med årets forestilling. Produksjonsmessig både når vi ser på menneskelige og finansielle ressurser var ”Den Glade Enke” den største i vår historie, og vil helst av mange bli husket som den vakreste.

RingsakerOperaen har et stabilt og godt fungerende produksjonsapparat som gang på gang beviser at de kan sette inn kreftene når det trengs. Et av kjennetegnene til RingsakerOperaen er ”Kvalitet i alle ledd”, og dette klarer vi å stå inne for år etter år, ikke minst takket være den positive innstillingen hos de mange frivillige.

5. Økonomi:

RingsakerOperaen mottar faste tilskudd fra Ringsaker kommune, Hedmark fylkeskommune og Kulturdepartementet. Støtten fra Departementet økte med kr. 500.000,- for året 2009. Søknaden som utløste midlene, beskriver ønske om å starte operaverksted for barn i vinterferien, produksjon og verdens premiere for fullscenisk format ”Teskjekjerringa som Opera”, kurs og kompetanseheving for produksjonsapparatet og produksjon av kammeropera på turné i Innlandsregionen.

I tillegg til offentlig støtte fra kommunale, regionale og nasjonale støttespillere er det lokale og regionale sponsorer som bidrar vesentlig med økonomiske støtte til RingsakerOperaen. Sponsorene bidrar både med kontante penger og tjenester. Begge deler er kjærkomment og er med på å sikre en trygg økonomi for RingsakerOperaen.

Styret vedtok også i år å investere i bedre arbeidsforhold og utstyr til produksjonsapparatet. Derfor ble det også i år investert et betydelig beløp i bl.a dekor, lysutstyr, symaskiner og gjerdesag og andre arbeidsredskaper for snekkergruppa.

Foajéen ble av kommunen opprustet med nye møbler, lampetter, salgsdisk og fine malerier på veggene. Nytt av året var en stor dekorasjon utendørs. Dette sammen med den flotte pyntingen fra RingsakerOperaens dekorgruppe gjør at foajéen nå framstår som en vakker ”inngangsport” til Teatersalen, noe som høstet mye ros fra publikum.

Driftsregnskapet ble gjennomført med betydelig lavere kostnader enn budsjettet, mens hovedproduksjonen "Den Glade Enke" kostet mer enn budsjettet. Resultatet var ca. kr. 200.000,- bedre enn budsjettet. Årsregnskapet viser et underskudd på kr. 745.606,-.

6. Sluttord

For å kunne gjennomføre et så vellykket år som vi mener 2009 i sin helhet har vært, trengs det mange hender.

Innsatsen til de frivillige gruppene sammen med RingsakerOperaens Venner i forbindelse med årets produksjon var viktige forutsetninger for realiseringen av prosjektet.

Styret vil jobbe videre med tiltak for å bedre rekrutteringen i alle deler av RingsakerOperaen.

Vi har også viktige sponsorer som med sin støtte er med på å sikre RingsakerOperaens økonomi.

RingsakerOperaen er takknemlig for den tilliten som blir vist oss, og vi vil jobbe målbevisst videre for å sikre at stiftelsen også i framtida skal nå de mål den har satt seg.

En stor og varm takk rettes til det frivillige apparatet som gjør en stor innsats. Takket være alle dem klarer vi å produsere operaforestillinger på et høyt kunstnerisk nivå i et godt samarbeid med profesjonelle solister og kunstneriske ledere. Styret takker for godt samarbeid og god støtte fra stat, fylke, kommune og sponsorer.

Brumunddal, den 1. mars 2010

Kari Elisabet Bekken
Styrets leder

Thor Lillehovde
Nestleder

Wenche Dymbe
Styremedlem

Tore Verne
Styremedlem

Ole Peder Sæther
Styremedlem

Solfrid Rotstigen
Styremedlem

Erlend Mogen
Styremedlem

Durita Brattaberg
Operasjef